

A Pécsi Ítéltábla a dr. Sárkány Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sárkány György ügyvéd fél címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a 7. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Boda Róbert ügyvéd fél címe) által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2015. november 17. napján kelt, 5.P.21.495/2014/29. számú ítélete ellen a felperes által 31. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 489.000 (négy száznyolcvankilencezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 1.520.200 (egymillió-ötszázhuszezer-kettőszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes és néhai **H J** 1973-ban kötöttek házasságot Nban, két, ma már nagykorú gyermekük született. A házassági életközösséget néhai **H J** haláláig fenntartották. A család Nban élt, de 1996-ban Mon, Kon is vásároltak egy családi házat, itt töltötték a nyarakat, valamint a karácsonyt, szilvesztert. Rendszeresen jártak külföldre: Mban, Ton, Eban nyaraltak. 2008. karácsonyát is Kon töltötték. A felperes 2009. január elején visszautazott Nba, míg - terveik szerint - házastársa később utazott volna utána.

2009. január 20-án azonban löfegyverrel és lőszerral való visszaélés büntettének gyanúja miatt néhai **H J**t előállították, őrizetbe vették, majd a Kaposvári Városi Bíróság előzetes letartóztatását rendelte el, ezért a ...be kísérték. 2009. január 24-én az esti létszámmellenőrzés során néhai **H J** nem állt fel elég gyorsan az ágyáról, ezért **H L** BV ör több alkalommal, nagy erővel, ököllel az állán, illetve a fején megütötte, miközben a mellkasára állt egyik lábával. Néhai **H J** a bántalmazás következtében valamikor az éjszaka folyamán kómába esett, másnap életmentő koponyaműtétet hajtottak végre rajta, azonban eszméletét nem nyerte vissza, 2009. február 13-án az elszenvedett bántalmazás következtében kialakult koponyaűri sérülés miatt elhalálozott. A ... Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.29/2010/229. számú ítéletében az alperes hivatásos állományába tartozó tíz vádlott bűnösségét megállapította. A ... Katonai Tanácsa 2014. június 25. napján kelt és jogerős, 6.Kbf.73/2013/8. számú ítéletében **H L** vonatkozásában az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a szabadságvesztés büntetés mértékét 5 évre felemelte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A felperes keresetében elhunyt férje halálával összefüggésben keletkezett vagyoni és nem vagyoni kára megtérítését kérte. 10.449,79 euró, melyből 630 euró Mon felmerült ügyvédi költség, 3.860,53 euró Nban felmerült ügyvédi költség, 667,5 euró Nban felmerült közjegyzői díj, 759 euró sírhely megváltás díja, 1.792,80 euró temetési költség, 2.494,95 euró urnaköltség, 85 euró pszichológus díja, 50 euró + 110 euró tolmácsolási díj, 90.000 forint Mon felmerült közjegyzői díj, havi 380 euró keresetcsökkenés, 6.675 euró életbiztosítási kötvény idő előtti beváltásából származó kár, 72.800 euró nem vagyoni kártérítés, valamint 219.600 forint fordítási díj és ezen összegek után járó törvényes mértékű késedelmi kamat, továbbá 1.234,5 euró perrel felmerült útiköltség és keresetvesztés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset jogalapját elismerte, az összegek közül a 90.000 forintos magyar közjegyzői díjat, a 667,5 euró német közjegyzői díjat, valamint a temetéssel kapcsolatos költségeket nem vitatta, ezt meghaladóan kérte elutasítani a keresetet.

Az elsőfokú bíróság ítéletében 10.449,79 euró, valamint ezen összeg után 2014. június 25. napjától számított, az Európai Központi Bank fő refinanszírozási műveleténél alkalmazott kamatláb szerinti mértékű késedelmi kamat, valamint 6.090.000 forint és ezen összeg után 2014. június 25. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző első napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat, további 500.000 forint részperköltség megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ítéletének jogi indokolásában kifejtette, hogy a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. 32.§-ának (1) és (3) bekezdése alapján a magyar jog volt az irányadó a jogviszony elbírálására.

Az 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 348.§-ának (1) bekezdése értelmében az alperes, mint munkáltató felelős a vele munkaviszonyban álló alkalmazott által harmadik személynek okozott kárért.

A felperes keresetéből - a Ptk.355.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel - alaposnak ítélte az okirattal bizonyított 630 euró + 3.860,53 euró Nban felmerült ügyvédi költségeket, amelyet számlával és annak magyar nyelvű fordításával igazolt a felperes.

Alaposnak találta a házastársa halála miatti pszichológusi kezeléssel összefüggésben felmerült 85 euró, valamint 160 euró tolmácsköltséget is.

A 219.600 forint fordítási költséget a perköltség összegénél vette figyelembe a törvényszék. Ugyanígy a perköltség összegében számolta el az útiköltség és jövedelemvesztés címén előterjesztett 1.234,5 euró nagyságú igényt.

Alaposnak ítélte továbbá a 90.000 forint összegű magyarországi közjegyzői díj iránti követelést is.

Ugyanakkor nem találta alaposnak a 15.450 euró jövedelemvesztés iránti igényt, amely 2009. és 2014. évek között a néhai elmaradt, havi 380 euró ellátásból adódott össze. A felperes az öt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért ebben a körben a törvényszék a keresetet elutasította.

Elutasította a keresetet az elsőfokú bíróság a 6.670 euró, biztosítással összefüggő igény vonatkozásában is. A felperes igazolta, hogy a jogutód **D H** biztosító a halálesetet követően a biztosítási kötvényre 40.008,19 eurót fizetett a felperes részére. A felperes állította ugyanakkor, hogy ha a tőkebiztosítási kötvény lejáratí idejét megérte volna a házastársa, akkor 43.582,59 eurót, emellett prémiumkifizetesként 3.169 eurót fizetett volna a biztosító. A határidő előtti beváltás miatt ilyen összegtől esett el a felperes. Állítását azonban nem tudta bizonyítani, annak ellenére, hogy a biztosítással kapcsolatban okiratokat csatolt.

A 72.800 euró összegű nem vagyoni kártérítésből 6.000.000 forintot talált alaposnak az elsőfokú bíróság. Kifejtette, hogy a nem vagyoni károknak pénzbeni egyenértéke voltaképpen nincs is, azok vagyoni mércével mérhetetlenek. A nem vagyoni kártérítés az elszenvedett sérelem hozzávetőleges

kiegyensúlyozását célozhatja csupán más nemű előny nyújtásával. Figyelembe vette, hogy a felperes és házastársa több, mint 25 évig éltek kiegyensúlyozott házasságban, és házastársa elvesztése a felperes életvitelében nyilvánvalóan negatív irányú változást hozott, azóta támogatásra szorul. A károkozás idején fennálló értékviszonyokat figyelembe véve - a hazai bírói gyakorlatnak megfelelően - mérlegeléssel határozta meg a nem vagyoni kártérítés összegét 6.000.000 forintban. A perköltség viseléséről a Pp.81.§-ának (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte két vonatkozásban: a nem vagyoni kártérítés összegét kérte felemelni 72.800 euróra a kereseti kérelme szerint, valamint a vagyoni kártételek közül a 6.675 euró, biztosítási kötvény idő előtti visszaváltásából származó kárának megítélését kérte.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, helyes indokai alapján.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, helytálló jogi következtetésre jutott. Érdemi döntésével a másodfokú bíróság minden tekintetben egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

A fellebbezéssel összefüggésben az ítéletábra az alábbiakat emeli ki:

72.800 euróban jelölte meg a felperes a nem vagyoni kártérítés iránti igényét. Keresetlevelében kifejtette, hogy a biztosítók kockázatelemzése alapján végzett kalkulációt alkalmazta igénye számszerűsítésekor. Állítása szerint a biztosítók az emberi élet értékét 50 és 60 év között az adott személy nettó éves jövedelméből vezetik le, és olyan korú személynél, mint a felperes elhunyt házastársa, a nettó éves jövedelem nyolcszorosában határozzák meg az élet értékét. Mivel néhai **H J** nyugdíja havi 758, 96 euró volt, egy évre kivetítve 9.107 euró, ennek a nyolcszorosa 72.860,16 euró.

Azon túlmenően, hogy a felperes a fenti számítási módot semmilyen módon nem támasztotta alá, az ítéletábra rögzíti, hogy a nem vagyoni kártérítés hazai bírói gyakorlata ilyen számítási módot nem ismer. A következetes bírói gyakorlat szerint a nem vagyoni hátrányok vagyoni mércével mérhetetlenek - ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen fejtette ki - és a cél az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozása. Nem hagyható figyelmen kívül e körben a jogsértés súlya, a felróhatóság mértéke és a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatása. A kártérítés összegszerűségének megállapítása az egyedi, konkrét tényállás elbírálása alapján lehetséges. Minden eset különböző, így csakis az ügyben eljáró bíróság jogalkalmazási tevékenységére tartozik az összeg meghatározása (34/1992. (VI.1.) AB határozat, BDT2011.2576., BDT2010.2296.).

Helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és házastársa több, mint 25 évig éltek házasságban, kiegyensúlyozottan. A házastárs elvesztése a felperes életvitelében nem vitathatóan negatív változást hozott. Nem lehet ugyanakkor figyelembe venni a hátramaradó családtagok vagyoni, jövedelmi viszonyait, sem a külföldön - a jelen esetben a saját lakóhelyen - fennálló ár- és értékviszonyokat. Értékelte a másodfokú bíróság további szempontként azt a körülményt, hogy hatósági eljárás keretében, a hatóság tagja okozta a felperes házastársának halálát, akinek éppen az lett volna a kötelezettsége, hogy a rábízott fogvatartott épségét megőrizze. Figyelembe vette továbbá az elkövetés embertelen, megalázó módját is. Számításba vette továbbá a társadalom teherbíró képességét is.

Mindezen körülményt egybevetve a másodfokú bíróság eltúlzottnak találta a felperes - forintra átszámítva - 22.902.152 forintos igényét, és nem tartotta indokoltnak felemelni az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés 6.000.000 forintos összegét. Ezért e vonatkozásban a fellebbezést alaptalannak ítélte.

Szintén alaptalannak találta a felperes fellebbezését a biztosítási összeggel kapcsolatban. A felperes ugyan állította, de valójában nem bizonyította, hogy a biztosítási kötvény idő előtti beváltásából 3.574 euró + 3.100 euró kára keletkezett. A felperest az elsőfokú bíróság pontosan tájékoztatta 28. számú jegyzőkönyvének 3. oldalán a bizonyítási teherről: „A biztosítási összeggel kapcsolatban a felperesnek áll érdekében annak bizonyítása, hogy az elézés előtti haláleset miatt kifizetett összeg mennyivel kevesebb, mintha nem következett volna be a haláleset. A biztosítótól be kell szerezni, hogy milyen összegű befizetésekre lettek volna kötelesek a felek a szerződés szerint, illetve 2009. évben mekkora összegre lett volna jogosult **H J**, ha a szerződés szerinti időt eléri.” Ennek tudatában és ennek ellenére a felperes ugyanazokat az okiratokat csatolta be több ízben német nyelven és magyar nyelvű fordításban.

A 2007. június 20-i, „értéktanúsítvány” megnevezésű, a biztosító éves tájékoztatását tartalmazó levélből az derül ki, hogy a teljesítés megélése esetén 43.582,59 euró lett volna, halálesetkor ennél kevesebb összeg, 36.651,32 euró. Ugyanakkor a levél hátoldala tartalmazza azt a tájékoztatást is, hogy az aktuális értékek alapulvétele alatt a záró többlettrészesedés akkoriban 3.100,69 eurót tett ki. Ez a fent említett haláleseti teljesítésben már figyelembe volt véve. A biztosító 2009. március 27-én kelt leveléből pedig az derül ki, hogy a halálesetre 40.008,19 eurót fizetett a biztosító.

Azt azonban a felperes semmilyen módon nem igazolta - a biztosítási szerződéssel, illetve a biztosító általános szerződési feltételeivel vagy üzletszabályzatával -, hogy milyen kort jelent a „szerződés szerinti megélés”. Továbbá a felperes által követett prémiumkifizetés, a 3.100 euró a biztosító elszámoló levele szerint már benne foglaltatott a haláleseti teljesítés összegébe.

Emellett akármennyi volt is az elézési idő, nyilvánvaló, hogy havi befizetéseket kellett volna addig is eszközölnie a felperesnek, illetőleg házastársának - a csatolt okiratok szerint ez havi 123,94 euró volt. Ezzel az összeggel nyilvánvalóan csökkenteni kellene a megélés esetén a biztosító által kifizetendő összeget.

Az alperes tehát nem bizonyította, hogy 6.675 euró kár érte a biztosítási összeg idő előtti igényléséből. Ezért ebben a vonatkozásban el kellett utasítani a keresetet.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felperes sikertelenül fellebbezett, ezért ő köteles viselni az ezzel összefüggésben a másodfokú eljárásban felmerült költségeket a Pp.78.§-ának (1) bekezdése szerint, azaz 1.520.200 forint feljegyzett fellebbezési illetéket az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (2) bekezdése szerint, valamint az alperes jogi képviselőjének munkadíját, amelyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A.§-a alapján határozott meg.

P é c s , 2016. május 12.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán
Judit s.k. bíró